

Posudek bakalářské práce:

Monika HUBENÁ, *Místní odbor Národní jednoty pošumavské v Jindřichově Hradci.*

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2022, 57 stran.

O tom, že národnostní situace v českých zemích v druhé polovině 19. století nebyla jednoduchá, není pochyb. O její řešení usilovaly kromě politiků také nejrozličnější organizace, a to na české i německé straně. Mezi českými spolky hrály významnou roli tzv. obranné jednoty, které měly obhajovat zájmy českých menšin v oblastech s německým obyvatelstvem. Jednou z nich byla i Národní jednota pošumavská (dále NJP), jejíž oblast působnosti se vztahovala i na jižní Čechy. Přestože se nedá říci, že by její dějiny stály zcela stranou zájmu historiků, stále nebyly zpracovány v úplnosti – a jedním z příspěvků se stala i bakalářská práce Moniky Hubené, zaměřená na místní odbor NJP v Jindřichově Hradci.

Bakalářská práce je členěna do osmi kapitol včetně úvodu a závěru. V Úvodu (s. 7–9) autorka představuje téma práce a její strukturu, stejně jako základní literaturu, a to jak původní, pocházející zpravidla z pera členů NJP a vzniklou při příležitosti výročí jejího vzniku, tak současnou (zejména K. Řeháček a J. Dvořák), zmíněna jsou i dobová periodika. Právě literatura se stala základem pro další kapitoly, jejímž tématem jsou stručné dějiny Národní jednoty pošumavské (s. 10–15). Podobně kompilační charakter má pochopitelně i třetí kapitola seznamující se správním a národnostním vymezením zkoumaného regionu, tj. Jindřichohradecka (s. 16–19). Autorka v těchto pasážích prokázala bezpečnou orientaci v dosavadních zpracováních i jejich kritické využití a reflexi.

Další kapitola obsahuje autorčino hodnocení využití pramenné základny, tj. archivního fondu místního odboru NJP, uloženého v Státním okresním archivu v Jindřichově Hradci (s. 20–22), a jeho charakteristiku, samozřejmě s využitím příslušného archivního inventáře, ale i na základě vlastního výzkumu.

Vlastní jádro bakalářské práce Moniky Hubené ovšem představují následující tři kapitoly, v nichž autorka postupně představuje místní odbor NJP v Jindřichově Hradci ve třech dějinných obdobích – do vzniku Československa (s. 23–32), poté do Mnichova (s. 33–38) a konečně v poslední nelehké fázi od mnichovské dohody přes dobu protektorátu a nadějně období poválečné (20. února 1948 měl odbor 594 členů!) až po likvidaci celé NJP v době poúnorové (s. 39–43). Každá z kapitol přitom informuje jednak o organizaci odboru, jednak o jeho činnosti (i když se nelze vyhnout případnému prolínání těchto pasáží), a to na základě jak archiválií, tak literatury, přináší také informace o různých významných osobnostech. Výsledný text je poměrně hutný, ale obsahuje nejdůležitější informace, takže Závěr (s. 44–45) se více méně soustřeďuje na rekapitulaci obsahu celé práce.

V bakalářské práci nechybí obligatorní seznam pramenů a literatury (s. 46–48), autorka doplnila některé přílohy, které rovněž opatřila seznamem (s. 49) – kromě reprodukcí několika archiválií (zejména fotografií a také plakátu ke sjezdu jihočeských skupin z roku 1931) stojí za zmínku především tabulky přibližující počty členů a jména některých funkcionářů v letech 1885 až 1918 a 1919 až 1947 a také organizaci místního dámského odboru v Jindřichově Hradci v letech 1896 až 1918, i když prozrazují spíše mezery v pramenech; u těchto tabulek by bylo třeba doplnit přesnější odkaz na zdroje uváděných informací.

Jinak ale k bakalářské práci Moniky Hubené nemám zásadnější výhrady, práce je zpracována pečlivě, má jasnou a logickou strukturu, je psána čtivě a srozumitelně, vyzdvihnout je třeba i jazykovou a stylistickou stránku práce, která obsahuje minimum překlepů či jiných formálních nedostatků. M. Hubená prokázala ve své práci dobrou orientaci v dané problematice a vytvořila si vhodný základ pro pokračování v tomto tématu, pokud se pro ně rozhodne, což by bylo vítané.

Bakalářská práce M. Hubené představuje dle mého soudu zajímavý a přehledný příspěvek k dějinám tak významné organizace, jakou byla Národní jednota pošumavská, ale i k regionální historii Jindřichohradecka, rozhodně splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

V Basileji dne 24. srpna 2022

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.